

Vervolgaanpak proeftuinen voor opleiden in een samenwerkingsverband

Datum 05-11-2018

TOP Opleidingsplaatsen heeft op advies van een breed samengestelde stuurgroep¹ in 2017 het besluit genomen om te starten met vier proeftuinen². We zien een proeftuin als een samenwerkingsverband van instellingen/praktijken dat zich in de praktijksituatie verder ontwikkelt om innovatieve oplossingen te beproeven voor de hele sector. Het verschil met een pilot is dat daarbij één oplossing wordt uitgetoet. Bij een proeftuin kunnen meerdere oplossingen worden uitgetoet en het initiatief ligt meer bij de instellingen (samenwerkingsverbanden) die er aan meedoen.

1. Doelstelling

Doelstelling van de proeftuinen is om inzicht te krijgen of het wenselijk is om in de toekomst opleidingsplaatsen toe te wijzen aan regionale samenwerkingsverbanden waarin ook kleinere instellingen/praktijken kunnen participeren en zo ja, welke eisen aan samenwerkingsverbanden gesteld moeten worden en hoe deze het beste vorm gegeven kunnen worden.

Bij de toewijzing 2019 is gestart met vier proeftuinen. Deze proeftuinen zullen bij de toewijzing 2020 worden gecontinueerd. Daarnaast wil TOP Opleidingsplaatsen ruimte bieden aan twee extra proeftuinen. De proeftuinen zullen in de loop van 2018 en 2019 worden geëvalueerd en op basis van de evaluatie zal TOP Opleidingsplaatsen conclusies trekken of verdere uitrol mogelijk is en op welke wijze dit het beste kan geschieden.

2. Reikwijdte

- De proeftuinen hebben betrekking op de opleiding tot gz-psycholoog.
- Het betreft de instroomplaatsen die worden toegewezen voor het jaar 2020 en de opleidingsroutes die hiervoor worden gepland (vanaf 2021 betreft het daarmee doorstroomplaatsen).
- Het betreft instroomplaatsen voor de ggz sectoren (basis ggz en specialistische ggz, uitgevoerd in instellingen en vrijgevestigde praktijken), alsmede voor de sectoren gehandicaptenzorg, ouderenzorg, epilepsie, revalidatie en ziekenhuiszorg.

¹ De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de beroepsorganisaties, brancheorganisaties, FGzPt, vereniging LOGO en VWS en wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

² Voor de achtergrond verwijzen we naar de notitie 'Aanpak proeftuinen voor opleiden in een samenwerkingsverband' d.d. 25-04-2018

3. Waaraan moeten proeftuinen voldoen (spelregels)?

a. Bij de start (kandidaat proeftuinen verklaren op bestuursniveau voor de toewijzing 2020 dat de genoemde punten onder a. geregeld zijn)

- Instellingen/praktijken vormen een samenwerkingsverband dat als proeftuin gezamenlijk de verantwoordelijkheid wil dragen voor het breed opleiden van gz-psychologen.
- Het samenwerkingsverband is geformaliseerd en heeft de ambitie om een robuuste en vitale ondersteunende infrastructuur te realiseren om de piog's optimaal te bedienen (piog en opleiden staan centraal).
- Een 'grote' instelling is zowel bestuurlijk als opleidingsmatig bereid hierin een trekkersrol te vervullen.
- Het samenwerkingsverband heeft ten minste een volume van 10 instroomplaatsen voor de opleiding gz-psycholoog (toewijzing 2019).
- Het samenwerkingsverband wijst een of meer contactpersonen aan.

b. Waar moeten de 'oplossingen' (aanpakken voor samen opleiden) aan voldoen? (kandidaat proeftuinen ondertekenen op bestuursniveau een intentieverklaring dat de genoemde punten onder b. in de loop van 2019 geregeld worden (bullets 1,2,3,4) of dat daar een begin mee wordt gemaakt (bullets 5, 6,7, 8)

- De proeftuinen leiden op over de grens van de verschillende sectoren³. Van de te onderscheiden sectoren zijn er ten minste vier in het samenwerkingsverband vertegenwoordigd⁴. Aan het samenwerkingsverband nemen ten minste twee praktijkinstellingen deel uit sectoren die om de gz-psycholoog te kunnen opleiden tot generalist een aanvullende praktijkopleidingsplaats moeten regelen (het gaat dan met name om instellingen voor de verstandelijk gehandicaptenzorg, ouderenzorg en de vrij gevestigde praktijken).
- De instellingen/praktijken binnen een proeftuin vragen gezamenlijk hun opleidingsplaatsen aan bij TOP Opleidingsplaatsen en het samenwerkingsverband verdeelt de toegewezen instroomplaatsen (en voor het tweede jaar de doorstroomplaatsen) over de aangesloten instellingen/praktijken.
- Hoofdopleiders en opleidingsinstellingen worden actief betrokken bij de te ontwikkelen opleidingsroutes en deze worden door de hoofdopleiders goedgekeurd.
- Het samenwerkingsband komt overeen waar de regierol wordt belegd, wat de verantwoordelijkheden zijn van de betrokken instellingen/praktijken (bijvoorbeeld het leveren van een goede opleidingsplek) en wie de verantwoordelijke contactpersoon is binnen de verschillende instellingen/praktijken.

³Het betreft ggz sectoren (basis ggz en specialistische ggz, uitgevoerd in instellingen en vrijgevestigde praktijken), alsmede de sectoren gehandicaptenzorg, ouderenzorg, epilepsie, revalidatie en ziekenhuiszorg.

⁴Een zelfstandige jeugdzorginstelling, een zelfstandige forensische instelling of een zelfstandige instelling voor de verslavingszorg kunnen in dit verband ook als een sector beschouwd worden.

- Het samenwerkingsverband heeft een gezamenlijke visie op opleiden, en de beschikbare *knowhow* en infrastructuur wordt met alle deelnemers gedeeld (een opleidingsteam). De gezamenlijke visie wordt neergelegd in een opleidingsplan.
 - De werving en selectie van piog's wordt gezamenlijk opgepakt binnen het samenwerkingsverband.
 - Verder wordt in het samenwerkingsverband geregeld hoe het zit met de aansprakelijkheid als de betrokken instellingen/praktijken de gemaakte afspraken naar elkaar of naar derden niet nakomen en met de regels voor in- en uitreden. Dit bijvoorbeeld in het kader van een procedure bij eventuele conflicten of andere onvoorziene omstandigheden.
 - De proeftuin ontwikkelt een gezamenlijke oplossing voor het werkgeversvraagstuk voor de piog's. De proeftuin stelt vast welke kosten gemaakt worden in de proeftuin en welke verdeelsleutel gehanteerd wordt met het oog op een evenwichtig kosten- en opbrengstenmodel.
- c. Eisen met betrekking tot het proces (*kandidaat proeftuinen verklaren bij de start aan de genoemde punten onder c. te zullen voldoen*)
- De proeftuin is bereid om mee te werken aan een of meer platformbijekomsten om de opgedane kennis met collega-proeftuinen te delen.
 - De proeftuin werkt mee aan een evaluatie van de gezette stappen en de behaalde resultaten.
 - De proeftuin is bereid om mee te denken over stappen die gezet kunnen worden om de gevonden oplossingen op grotere schaal in praktijk te brengen.

4. Toewijzing van opleidingsplaatsen inclusief bonusplaatsen

TOP opleidingsplaatsen kent opleidingsplaatsen toe aan de proeftuin op basis van het aantal plaatsen dat door de verschillende instellingen/praktijken binnen een proeftuin wordt ingebracht en op basis van het aantal plaatsen waarop deze instellingen/praktijken recht hebben op basis van hun HOV.

TOP Opleidingsplaatsen stelt verder als compensatie voor de extra inspanning die van een proeftuin gevraagd wordt bonusplaatsen ter beschikking. Deze worden als extra plaatsen aan de proeftuin toegewezen. De proeftuin beslist vervolgens hoe de toegewezen opleidingsplaatsen intern verdeeld worden (op basis van de ontworpen opleidingsroutes) en geeft dit aan TOP Opleidingsplaatsen door die deze verdeling opneemt in het definitief toewijzingsvoorstel. Vervolgens vragen de individuele instellingen/praktijken de beschikbaarheidsbijdrage aan op basis van de aan hen toegewezen opleidingsplaatsen.

5. Selectie van twee extra proeftuinen voor de toewijzing 2020

Samenwerkingsverbanden die als kandidaat proeftuin willen fungeren worden uitgenodigd om zich voor eind november als proeftuin aan te melden. De stuurgroep wordt gevraagd om een selectie te maken op basis van de volgende selectiecriteria:

- De proeftuin voldoet c.q. is bereid te voldoen aan de spelregels die hierboven zijn genoemd.

- Het volume aan opleidingsplaatsen dat de gezamenlijke instellingen/praktijken in het samenwerkingsverband inbrengen (afgeleid van de toewijzing 2019).
- Verschillende sectoren. Van belang is dat meerdere sectoren in het samenwerkingsverband vertegenwoordigd zijn. Specifiek zal gekeken worden of instellingen voor de verstandelijke gehandicaptenzorg, de ouderenzorg of vrijgevestigde praktijken deel uitmaken van het samenwerkingsverband.
- Het perspectief dat de praktijk van samen opleiden binnen een of twee jaar tot een uitgekristalliseerde aanpak kan leiden die op grotere schaal toepasbaar is.
- De investering die de gezamenlijke instellingen/praktijken in het samenwerkingsverband willen doen om van gezamenlijk opleiden een succes te maken en het draagvlak binnen de organisatie(s) hiervoor.
- Regionale spreiding, zodat er ook meerdere hoofdopleiders/opleidingsinstituten bij betrokken zijn.

Op basis van de voordracht van de stuurgroep komt TOP Opleidingsplaatsen tot een selectie van maximaal twee extra proeftuinen voor de toewijzing 2020.

Met de geselecteerde proeftuinen zal tijdig worden gecommuniceerd wat van hen verwacht wordt en welke ondersteuning zij mogen verwachten. Bij ondersteuning kan gedacht worden aan bijeenkomsten die TOP Opleidingsplaatsen organiseert met de proeftuinen afzonderlijk om praktische problemen op te lossen en platformbijeenkomsten om *knowhow* uit te wisselen.

Voor proeftuinen moet duidelijk zijn dat zij de tijd krijgen om aan oplossingen te werken. Bij de start moeten de kaders en de gemeenschappelijke ambitie helder zijn. De nadere uitwerking zal moeten geschieden in de loop van 2019 (en daarna).

Tijdsplanning

Activiteit	Door wie	Deadline
Vervolgaanpak voor proeftuinen	Stuurgroep	31 oktober 2018
Besluit over proeftuinen	Bestuur TOP	2 november 2018
Benaderen bestaande samenwerkingsverbanden met informatie over spelregels voor proeftuinen en selectiecriteria	Bureau TOP	oktober/november 2018
Communicatie aan het veld over de proeftuinen d.m.v. nieuwsbrief met oproep aan samenwerkingsverbanden om zich aan te melden als kandidaat-proeftuin	Bureau TOP	6 november 2018
Afstemming met de vier proeftuinen over de uitkomst van het evaluatie onderzoek en de ambitie voor het vervolg	Bureau TOP / Common Eye	26 november 2018
Aanmelding voor proeftuinen voor toewijzing 2020	Kandidaat proeftuinen	Voor 30 november 2018
Voordracht voor selectie en definitieve keuze van deelnemers	Stuurgroep	december 2018
Communicatie aan geselecteerde proeftuinen	Bureau TOP	Eind december 2018
Afstemming met de proeftuinen afzonderlijk	Bureau TOP/ proeftuinen	december 2018 / januari 2019
Geselecteerde (nieuwe) proeftuinen ondertekenen als samenwerkingsverband de verklaring dat zij voldoen aan de gestelde voorwaarden om in aanmerking te komen voor de bonusplaatsen	Proeftuinen	29 maart 2019
Proeftuinen vragen gezamenlijk opleidingsplaatsen aan	Proeftuinen/opleidingsinstellingen	1 april 2019
Toekenning van opleidingsplaatsen inclusief de bonusplaatsen	Bureau TOP	1 mei 2019
Proeftuinen geven door hoe de instroomplaatsen verdeeld worden. TOP Opleidingsplaatsen verwerkt dit in het definitieve toewijzingsvoorstel	Proeftuinen / TOP Opleidingsplaatsen	14 juni 2019
Evaluatieonderzoek naar resultaten van Proeftuinen Deel 2: Hoe kijkt men na een jaar terug op de samenwerking; welk perspectief ziet men voor de toekomst en welke aanbevelingen heeft men	Extern bureau	Deel 2: mei 2019
Miniconferentie over resultaten van proeftuinen en advies voor vervolg	Deelnemers aan proeftuinen, bestuur TOP, stuurgroep.	juni/juli 2019